

Zhodnotenie vplyvu posudzovaného projektu "Rýchlostná cesta R3 Oravský Podzámok - Dolný Kubín - Diaľnica D1 v dvojpruhovom šírkovom usporiadaní" na dosiahnutie plnenia cieľov programov starostlivosti.

V rámci primeraného posúdenia projektu "Rýchlostná cesta R3 Oravský Podzámok - Dolný Kubín-Diaľnica D1 v dvojpruhovom šírkovom usporiadaní" boli ako dotknuté územia NATURA 2000 identifikované CHVÚ Chočské vrchy (SKCHVU050), ÚEV Orava (SKUEV0243), ÚEV Choč (SKUEV0305), ÚEV Šíp (SKUEV0663), ÚEV Prosečné (SKUEV0192).

Z uvedených území má len CHVÚ Chočské vrchy spracovaný a schválený Program starostlivosti o chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019 - 2048. https://www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/uzemna-ochrana-prirody/natura-2000/03-vlastny-material_ps-chvu-chocske-vrchy_5-6-2019_clean.pdf.

Ostatné dotknuté územia (UEV Orava, UEV Choč, UEV Šíp, UEV Prosečné) programy starostlivosti spracované nemajú.

V programe starostlivosti o CHVU Chočské vrchy sú v kapitole 3 (str. 53 - 60) definované ciele starostlivosti. Žiaden z týchto cieľov sa netýka priamo problematiky výstavby dopravnej infraštruktúry a jej následnej prevádzky. Podobne, ako PS o veľké šelmy aj v tomto dokumente možno za hlavný cieľ považovať udržanie súčasného dobrého priaznivého stavu výberových druhov vtákov. Posudzovaný projekt teda môže mať dopady na ciele programu starostlivosti v rozsahu, ako bolo vyhodnotené v pri jednotlivých dotknutých predmetoch ochrany CHVU Chočské vrchy. Dopady sú najmä v podobe záberu topických a trofických biotopov a prípadnej priamej mortalite jedincov. Nepriamym dopadom môže byť zmena klímy a jej vplyv na ekosystémy, spôsobovaná celkovým nárastom dopravy (expozícia CO₂).

Z druhov, ktoré sú predmetmi ochrany dotknutých území majú program starostlivosti spracovaný vlk dravý, medveď hnedý, rys ostrovid. Tetrov hlucháň má spracovaný program záchranu, avšak tento druh nebude realizáciou a prevádzkou komunikácie R3 dotknutý.

Za hlavný cieľ akýchkoľvek programov starostlivosti o chránené živočíchy je zabezpečiť ich priaznivý stav. Posudzovaný projekt teda vplyva na plnenie cieľov stanovených v týchto dokumentoch, nakoľko jeho realizáciou bez patričných kompenzačných opatrení môže dôjsť k zmene súčasného statusu priaznivého stavu. Môže k tomu dochádzať vplyvom priamej mortality jedincov dopravou a zároveň zhoršením priepustnosti krajiny, čo môže viesť k obmedzeniu výmeny génov v lokálnych subpopuláciách.

Program starostlivosti o vlka dravého (*Canis lupus*) na Slovensku <https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/druhova-ochrana/programy-starostlivosti/> definuje v kapitole 2.4 (str. 41) fragmentáciu a prepojenosť biotopov. Uvádza, že: „je potrebné zabezpečiť prepojitelnosť vhodných biotopov a v budúcnosti zabrániť ich následnej fragmentácii“. Navrhuje 4 spôsoby, ako to docieľiť. Vo vzťahu k danej stavbe sú príznačné nasledovné: presadzovanie budovania ekoduktov a identifikovanie prioritných oblastí potrebných pre zachovanie prepojenosti vlčích populácií.

Program starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku <https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/druhova-ochrana/programy-starostlivosti/> v kapitole 2.4 (str.59) definuje podobné potreby pre zabezpečenie prepojenosti biotopov medveďa, ako je to u vlka dravého.

Program starostlivosti o rysa ostrovida (*Lynx lynx*) na Slovensku <https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/druhova-ochrana/programy-starostlivosti/> v kapitole 2.3 (str. 46) udáva nasledovné hlavné ciele v oblasti fragmentácie a prepojenosti biotopov:

- 1) identifikácia vhodných biotopov, ich prepojenosť a fragmentácia, identifikácia existujúcich bariér,

- 2) zabezpečiť posudzovanie vplyvu rozvoja infraštruktúry na konektivitu vrátane implementácie opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov,
- 3) zabezpečiť dlhodobú funkčnú konektivitu subpopulácií a vhodných biotopov